

**Kunnalliset
eläinlääkäripalvelut 2012 ja
valvontaeläinlääkäritilanne**

Kunnalliset eläinlääkäripalvelut 2012 ja valvontaeläinlääkäritilanne

Dnro 7239/0411/2013

Eviran raportti
Hyväksymispäivä 2.10.2013

Eläinten terveys ja hyvinvointi -yksikkö

Hyväksyjä Terhi Laaksonen

Esittelijä Sanna Hellström

Lisätietoja sanna.hellstrom@evira.fi

Sisällysluettelo

1 Johdanto	4
2 Kuntien arviointiraportit	5
3 Peruseläinlääkäripalvelu	5
4 Päivystys.....	6
5 Yksityinen palveluntarjonta ja ostopalvelut	8
6 Perustason ylittävä palvelu	8
7 Maksut ja korvaukset	9
8 Valvontatehtävien järjestäminen	9

Liite: Ohje 15908/1 Eläinlääkintähuoltolain nojalla laadittujen kuntien suunnitelmien tarkastaminen ja toteutumisen arviointi

1 Johdanto

Kunnallisella eläinlääkintähuollolla tarkoitetaan kuntien järjestämiä eläinlääkäripalveluita, eläinten terveyden ja hyvinvoinnin valvontaa sekä elintarvikkeiden turvallisuuden valvontaa ja muita valvontatehtäviä, jotka eläinlääkintähuoltolaissa (765/2009) on määrätty kuntien tehtäväksi.

Koska eläinlääkintähuolto on osa ympäristöterveydenhuoltoa, on tehtävät organisoitu kunnallisiin ympäristöterveydenhuollon valvontayksiköihin, jotka puolestaan toimivat kuntien muodostamalla ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueilla. Vuonna 2012 kunnallisia ympäristöterveydenhuollon valvontayksiköitä oli 75 kappaletta. Vuoden 2013 alussa valvontayksiköiden määrä oli 68 kappaletta ja vuoden 2014 alussa arvioidaan valvontayksiköiden kokonaismääräksi muodostuvan 64 kappaletta. Tässä raportissa kunnalla tarkoitetaan kunnallista tasoa eli käytännössä ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-aluetta.

Marraskuussa 2009 voimaan tulleen eläinlääkintähuoltolain mukaan kunnan on laadittava suunnitelma järjestämistään eläinlääkäripalveluista sekä eläinten terveyden ja hyvinvoinnin valvonnan järjestämisestä alueellaan. Valvontasuunnitelman laatimiselvelvoite on jo aikaisemmin sisällytetty muihin ympäristöterveydenhuollon lakeihin kuten elintarvikelakiin, jonka nojalla kunnat laativat erilliset elintarvikevalvontasuunnitelmat. Elintarvikevalvonnan suunnitelma ei siten sisälly eläinlääkintähuollon suunnitelmaan, vaikka elintarvikkeiden turvallisuuden valvonta on osa eläinlääkintähuoltoa. Kuntien ensimmäisten lakisääteisten eläinlääkintähuollon suunnitelmien tuli olla valmiina 1.11.2011. Aluehallintovirastot ovat ohjanneet kuntien valvontasuunnitelmien tekemistä ja suunnitelmia laadittaessa on pitänyt ottaa huomioon Eviran laatima valtakunnallinen valvontaohjelma ja aluehallintoviraston laatima alueellinen valvontasuunnitelma. Eviran laatima [Valtakunnallinen ohjelma eläinten terveyden ja hyvinvoinnin valvonnasta sekä kuntien järjestämistä eläinlääkäripalveluista \(EHO\)](#) sisältää yksityiskohtaisia ohjeita kunnan valvontasuunnitelman sisällöstä.

Kunnan tulee arvioida eläinlääkintähuollon suunnitelmien toteutuminen aina toimintavuoden päätyttyä ja laatia siitä arviointiraportti. Ensimmäisen kerran kuntien suunnitelmia arvioitiin vuoden 2013 alussa. Tämä raportti perustuu pääasiassa kuntien laatimiin arvioihin eläinlääkintähuollon toteutumisesta. Kyseessä on ensimmäinen suunnitelmallisen eläinlääkintähuollon toteutumisen arviointi. Vuoden 2012 keväällä on laadittu raportti [Kunnallisen eläinlääkintähuollon resurssit Suomessa 2011](#), joka perustuu kuntien eläinlääkintähuollon suunnitelmiansa osana laatimiin resurssikartoituksiin.

EHO on osa [Elintarvikeketjun monivuotista kansallista valvontasuunnitelmaa \(VASU\)](#). Eläinlääkintähuollon suunnitelmien toteutumisen arvioinnissa ei erikseen kerätty tietoja, jotka kerätään VASU-raportoinnin yhteydessä. [VASU-raporteissa](#) on nähtävissä mm. eläinsuojelu- ja eläintautivalvonnan tulokset. Tämä raportti käsittelee siten eläinlääkäripalvelujen ja eläinten terveyden- ja hyvinvoinnin valvontatehtävien järjestämistä ja muut eläinlääkintähuollon osat on raportoitu VASU-raportoinnin yhteydessä.

Ahvenanmaa ei ole mukana kartoituksessa, koska Ahvenanmaan itsehallintolain (1141/1991) perusteella voidaan katsoa, että eläinlääkintähuoltolaki kokonaisuudessaan ei olisi voimassa Ahvenanmaalla, ja eläinlääkintähuollon järjestelyt siellä poikkeavat Manner-Suomen vastaavista.

Raportissa johtopäätöksiä on esitetty kursivilla kunkin kappaleen lopussa.

2 Kuntien arviointiraportit

Evira laati syksyllä 2012 kunnille ohjeen eläinlääkintähuollon suunnitelmien toteutumisen arviointia varten (Liite 1). Arvioinnista on ohjeistettu lisäksi valtakunnallisessa EHO:ssa (kohta 10.1 ja 12.5).

Kevään 2013 aikana ohjeen mukainen arviointi (taulukko) saatiin 45 (60 %) kunnasta. Osa kunnista laati arviointiraportin, joka ei ollut ohjeen mukainen, mutta jota on voitu käyttää tämän raportin laadinnassa. Lisäksi raportissa on käytetty soveltuvilta osin kuntien vuodelle 2013 päivitettyjä eläinlääkintähuollon suunnitelmista kerättyjä tietoja. Kaikkiaan tietoja saatiin 68 (90 %) kunnasta. Erilaisista tietolähteistä johtuen kaikista kunnista ei ole kaikkia tietoja saatavilla, eivätkä tiedot ole kaikilta osin vertailukelpoisia. Tähän raporttiin on pyritty keräämään tiedot, jotka kuvaavat eläinlääkintähuoltoa Suomessa siltä osin kuin saadut tiedot ovat luotettavia ja riittävän kattavia.

Raportoinnissa oli suuria alueellisia eroja. Etelä-Suomen alueelta 80 % kunnista toimitti ohjeen mukaisen arvioinnin ja jonkinlainen arviointi saatiin kaikista kunnista, kun Lounais-Suomen alueelta vain yksi kunta toimitti ohjeen mukaisen arvioinnin ja jonkinlaisia tietoja saatiin vain 55 % kunnista.

Suunnitelmien toteutumisen arviointia on syytä tulevana vuosina kehittää ja selkeyttää, jotta valtakunnallisesti saadaan luotettavia ja vertailukelpoisia tietoja. Toteutumisen arviointiraportit on tärkein tietolähde kunnallisen eläinlääkintähuollon arvioimiseksi valtakunnallisesti.

3 Peruseläinlääkäripalvelu

Eläinlääkintähuoltolaki edellyttää kunnan järjestämään peruseläinlääkäripalvelut kotieläimille. Muille kuin hyötyeläimille palvelu on järjestettävä vain jos palvelua ei ole muutoin saatavilla yhteistoiminta-alueella. Peruseläinlääkäripalveluihin kuuluu terveydenhuoltopalveluiden järjestäminen kotieläimille, joilla on valtakunnallinen terveydenhuolto-ohjelma. Tällä hetkellä ohjelma on olemassa nauta- ja sikatiloille.

EHO:n mukaan ei-kiireinen apu tulisi saada viikon sisällä ja pääosan asiakkaista tulisi olla alle 50 km sisällä. Kiireinen eläinlääkäriapu tulee järjestää siten, että 90 % tapauksista avun saa alle kolmessa tunnissa ja alle 100 km etäisyydeltä (ei koske Kainuuta ja Lappia). Terveystenhuoltokäynti tulisi voida varata kolmen viikon sisään yhteydenotosta. Raporteissaan kaikki kunnat arvioivat eläinlääkäripalveluiden, mukaan lukien terveydenhuoltopalveluiden, saatavuuden olevan alueellaan riittävä. Kaikilla sopimustiloilla ei kuitenkaan ole tehty sopimukseen kuuluvia käyntejä.

Osa kunnista ilmoitti, että resurssit eläinlääkäripalveluiden toteuttamiseen ovat riittävät, mikäli kaikki virat ja sijaisuudet saadaan täytettyä. Kymmenen kuntaa ilmoitti erikseen, että eläinlääkäreiden rekrytointi on ollut haasteellista. Rekrytoinnin onnistumista ei kysytty erikseen, joten vastaukset eivät ole kattavia ja siten useammassakin kunnassa on voinut olla haasteita rekrytoinnissa.

Kunnan tulee järjestää eläinlääkäripalvelut siten, että praktikkoeläinlääkäreillä on mahdollisuus ajanvarausperusteiseen toimintaan. Erityisesti terveydenhuoltotyö edellyttää mahdollisuutta varata aikaa palvelulle ja irrottautua täksi ajaksi akuutista praktiikasta. Raporteissa puolet kunnista ilmoitti, että työt on järjestetty siten, että ajanvarausperusteiseen palveluun on mahdollisuus. Osa kunnista ilmoitti, että eläinlääkärit järjestelivät työt keskenään siten, että ajanvarausperusteiseen palveluun on mahdollisuus. Raporttien mukaan huomattava osa eläinlääkäreistä edelleen jakaa työajan akuutin ja suunnitelmallisemman työn kesken.

Yhteistoiminta-alueella on tavoitteena pidettävä eläinlääkäreiden yhteistä vastaanotto- ja toimistotiloja siellä, missä maantieteelliset etäisyydet eivät muodostu liian suuriksi. Yhteisvastaanotto on tällä hetkellä noin 60 % kunnista. Tyypillisesti yhteistoiminta-alueella on sekä yhteisvastaanotto että yhden eläinlääkärin vastaanottoja. Kuntien raporteissa ilmoitettiin kaikkiaan 208 vastaanottoa, joista 43 (21 %) oli yhteisvastaanottoja eli valtaosa kunnallisista eläinlääkärivastaanottoista on edelleen yhden eläinlääkärin toimipisteitä.

Valtakunnallinen EHO (kohta 12.5) edellyttää tilastoimaan eläinlääkäripalveluiden käytön ja toimittamaan tiedon vuosittain aluehallintovirastolle. Kaikista kunnista tilastoja ei ole toimitettu ja kaikissa kunnissa eläinlääkäripalveluiden käyttöä ei edes tilastoida toistaiseksi. Eläinlääkäripalveluiden käytön arviointi edellyttää nyt saatua kattavampia tietoja palveluiden käytöstä.

Vuoden 2011 resurssikartoituksen perusteella terveydenhuoltoon varatut resurssit vaikuttivat vähäisiltä. Kuntien arviointien mukaan terveydenhuoltoa on kuitenkin riittävästi saatavilla. Terveydenhuoltopalveluiden osalta tulee arvioida onko pulaa resursseista vai onko syy toteutumattomiin käynteihin muualla esim. eläinlääkäreiden työjärjestelyissä tai tuottajien vastuulla olevien käyntien tilaamisessa.

Yhteisvastaanottojen perustamismahdollisuutta kuntiin on syytä harkita erityisesti uusia yhteistoiminta-alueita muodostettaessa ja suunniteltaessa investointeja vastaanottotiloihin. Yhteisvastaanottojen määrässä näyttäisi olevan lisäämismahdollisuuksia ja vastaavasti kunnallisten vastaanottojen kokonaismäärää voisi vähentää.

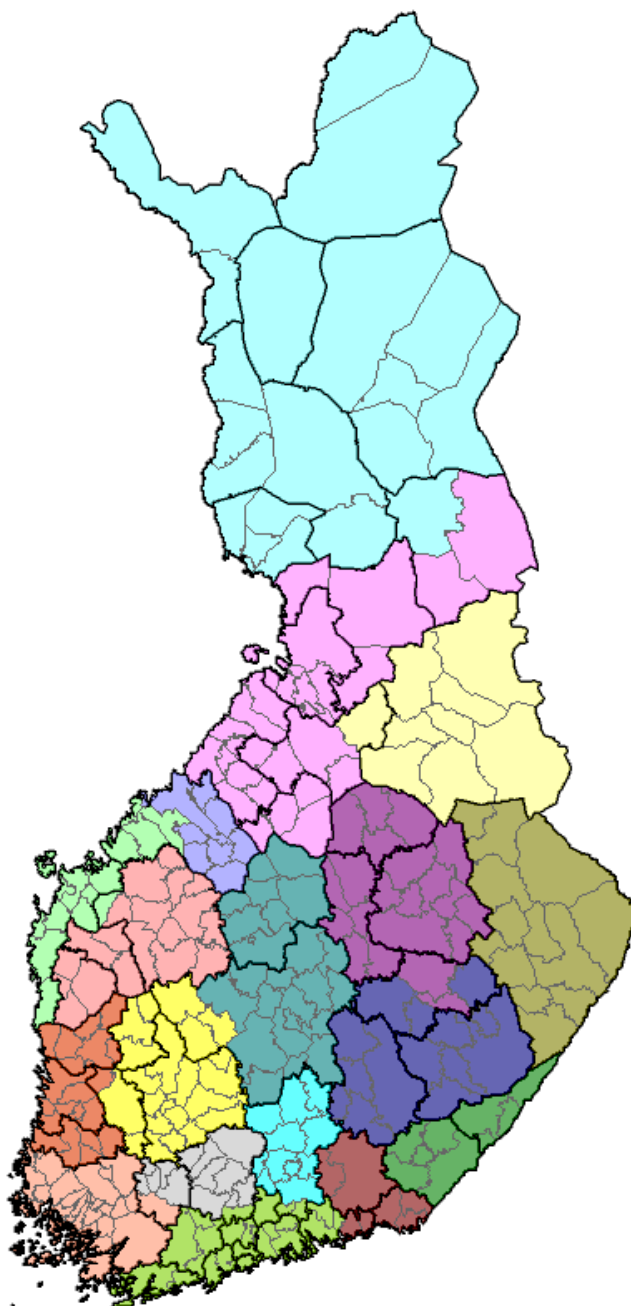
4 Päivystys

Eläinlääkäripäivystys tulee järjestää kuntien yhteistyönä yhtä tai useampaa seutu- tai maakuntaa vastaavalla alueella. Tavoitteena on vähintään maakunnan kokoinen alue. Maakunnan tai lähes maakunnan kokoisia päivystysalueita on tällä hetkellä kuusi (Kainuu, Keski-Suomi, Keski-Pohjanmaa, Pohjois-Karjala, Päijät-Häme, Varsinais-Suomi) ja valvontayksiköistä neljännes kuuluu tällaiseen maakunnalliseen päivystysalueeseen. Lähes 40 % valvontayksiköistä kuuluu edelleen seutukuntaa pienempiin päivystysalueisiin.

Päivystys tulee järjestää eriytettynä pieneläimille ja tuotantoeläimille. Tästä vaatimuksesta voidaan poiketa erityisistä syistä esimerkiksi jos eläintiheys on pieni. Eriytetty päivystys on 43 % valvontayksiköistä.

Päivystysalueella on järjestettävä keskitetty palvelu yhteydenottoja varten. Keskitetty yhteydenottopalvelu on 86 % kunnista.

Kuva 1. Päivystysalueet (viivoin) ja maakunnat (värein).

Päivystyksen järjestäminen eläinlääkintähuoltolain edellyttämällä tavalla on EHO:n painopiste vuodelle 2014. Keskitetyn yhteydenottopalvelun järjestäminen on edennyt hyvin, mutta maakunnallisten päivystysalueiden muodostaminen ja eriytetty päivystys ovat vielä kesken.

5 Yksityinen palveluntarjonta ja ostopalvelut

Eläinlääkäripalveluita suunnitellessaan kuntien tulee huomioida yksityisten eläinlääkäripalveluiden tarjoajien määrä alueellaan. Kunnat ovat suunnitelmien yhteydessä laaditussa resurssikartoituksessa ja suunnitelmien toteutuksen raportoinnissa arvioineet yksityisen palveluntarjonnan määrän. Yksityisiä palveluita on tarjolla paljon (useita klinikoita) n. 28 % ja kohtuullisesti (enemmän kuin yksi palveluntarjoaja) n. 38 % kunnista. Vähän palvelua (yksittäinen klinikka tai eläinlääkäri) on tarjolla n. 17 % kunnista ja kuntia, joissa ei ole lainkaan yksityistä palveluntarjontaa on 20 %. Yksityinen palveluntarjonta keskittyy suuriin kaupunkeihin ja Pohjois-Suomessa ja Lapissa yksityistä palvelua on vähän tarjolla.

Kunta voi tehdä yksityisen palveluntarjoajan kanssa sopimuksen eläinlääkäripalveluiden tuottamisesta. Kunnista kolmannes ostaa eläinlääkäripalveluita yksityisiltä. Resurssikartoituksen perusteella eläinlääkäripalveluiden kunnalliset resurssit kokonaisuudessaan Suomessa ovat 320 htv ja näistä ostopalveluita on 43 htv (13 %).

Kunnan tulee valvoa ostopalveluiden laatua. Ostopalveluita käyttävistä kunnista 80 % ilmoitti valvovansa ostopalveluiden laatua. Jollain kunnilla laadunvalvonta on systemaattista, esimerkiksi säännöllisen asiakaspalautteen keräämistä ja tapaamisia palveluntarjoajan kanssa. Joissain kunnissa laatua valvotaan satunnaisesti, esimerkiksi asiakaspalautteen ja kanteluiden perusteella.

Kunnat ovat arvioineet yksityisen palvelutuotannon määrää alueellaan, mutta arvioinnin vaikutus oman palvelun mitoittamiseen ei näy selkeästi suunnitelmissa ja raporteissa. Valtaosa kunnista järjestää eläinlääkäripalveluita ja suurelta osin omana tuotantona. Ostopalveluiden laadun valvontaan tulee kiinnittää erityistä huomiota.

6 Perustason ylittävä palvelu

Kunta voi halutessaan järjestää peruseläinlääkäripalveluja laajemmin, kuin mitä eläinlääkintähuoltolain minimitaso edellyttää. Kunnista 11 % ilmoitti tarjoavansa erikoiseläinlääkäripalveluita, näistä osa oli ostopalveluna hankittua eläinlääkäripalvelua. Valtaosa kuntien eläinlääkäripalvelusta on perustason palvelua. Valtakunnallisessa EHO:ssa suositellaan, että kunta pyrkisi turvaamaan vaativimpien eläinlääkäripalveluiden saatavuuden sopimuksella yksityisen palveluntuottajan kanssa. Tällainen sopimus on kolmella (7 %) kunnalla. Lähes 80 % kunnista kuitenkin ilmoittaa, että vaativampaa palvelua on muutoin saatavilla. Esimerkiksi siten, että eläinlääkärit voivat lähettää potilaita lähialueen klinikoille jatkohoitoon ja moni ilmoitti remission sujuvan hyvin, vaikka erillistä sopimusta asiasta ei ole tehty.

Avustavan henkilökunnan osalta raportoineista kunnista 30 (60 %) ilmoitti, että ainakin yhdellä vastaanotolla on avustavaa henkilökuntaa. Näistä kuudella avustaja oli eläinlääkäriin itsensä palkkaama ja kaksi oli työllistettyjä. Siten kunnan palkkaama avustaja on alle puolella kunnista jollain klinikalla ja suurin osa kunnallisista vastaanotoista toimii ilman avustavaa henkilökuntaa.

Valtaosa kunnallisista eläinlääkäripalveluista on peruseläinlääkäripalvelua ja vain harva kunnallinen vastaanotto tarjoaa erikoistason palveluita. Perustason ylittävää palvelua on kuitenkin tarjolla melko kattavasti koko maassa.

7 Maksut ja korvaukset

Kunnan monijäsenisen lautakunnan on vahvistettava kunnalle mahdollisesti perittävät klinikkamaksut sekä keskitetystä yhteydenottopalvelusta perittävät maksut ja nämä tulee sisällyttää kunnan suunnitelmaan. Klinikkamaksua peritään 66 % kunnista. Kunnista vain 18 ilmoitti klinikkamaksun suuruuden, joka oli suuruudeltaan 3–13 € (ka 8 €) arkipäivisin. Kuusi kuntaa ilmoitti perivänsä korkeampaa maksua päivystysaikaa eli 10–20 € (ka 15 €). Maksullinen yhteydenottopalvelu on 57 % kuntia. Maksu on keskimäärin 2,3 €/min. Tyypillisesti maksu on korkeampi lemmikkieläimille kuin tuotantoeläimille ja yöllä hinta on usein kalliimpi kuin muina aikoina.

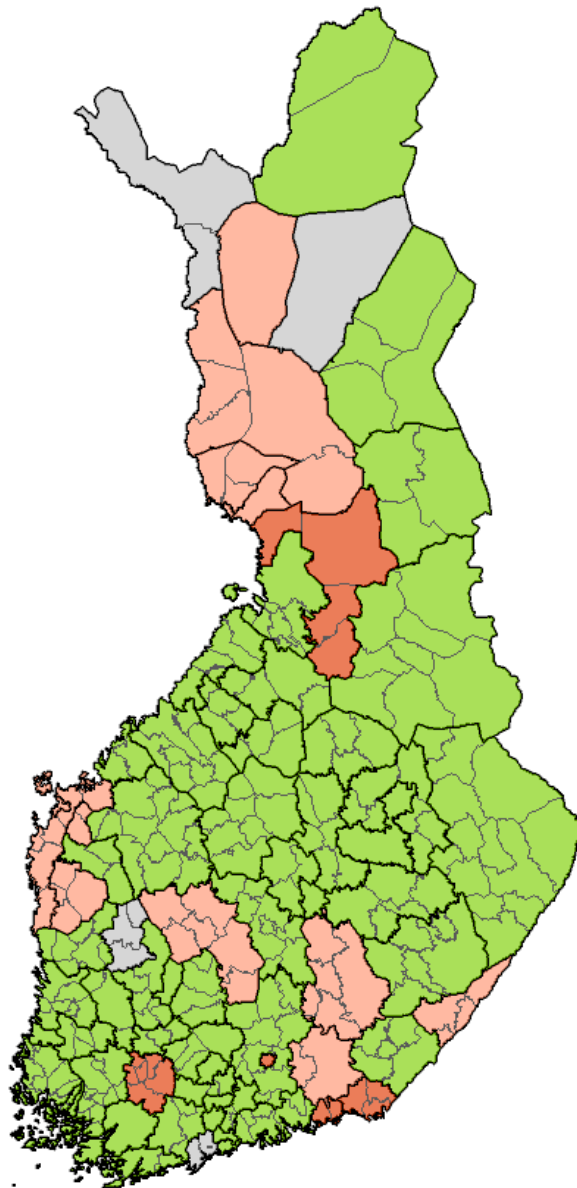
Kunta voi halutessaan osallistua eläinlääkäripalvelusta kotieläimen omistajalle aiheutuneisiin kustannuksiin. Kuntalaisten tasapuolisen kohtelun kannalta matkakorvauksille tulisi asettaa tietty omavastuuosuus. Kunnista 63 % subventoi eläinlääkäripalveluiden kustannuksia. Etelä-Suomessa vain 16 % kunnista subventoi eläinlääkäripalveluita, kun muualla maassa alueittain 66–100 % osallistuu eläinlääkäripalveluiden kustannuksiin.

8 Valvontatehtävien järjestäminen

Eläinlääkintähuoltolaki edellyttää, että kunta huolehtii eläinten terveyden- ja hyvinvoinnin valvontatehtävien järjestämisestä. Valtio korvaa näistä tehtävistä aiheutuneet kustannukset kunnalle. Kuntien tulee ensisijaisesti pyrkiä hoitamaan valvontatehtävät perustamalla yhteistoiminta-alueille valvontaeläinlääkäriin virkoja. Eläinlääkintähuollon määrärahoja lisättiin uuden eläinlääkintähuoltolain uudistuksen myötä 42 henkilötyövuotta vastaavan työpanoksen ostamiseksi kunnallisilta yksiköiltä.

Kuntiin on tähän mennessä perustettu kaikkiaan 57 valvontaeläinlääkäriin virkaa ja näissä viroissa tehdään eläinten terveyden ja hyvinvoinnin valvontaa yhteensä 42,5 henkilötyövuotta. Valvontaeläinlääkäriin virka puuttuu käytännössä viidestä valvontayksiköstä (lisäksi yhdessä yksikössä valvonta järjestetty muutoin ja kolmessa yksikössä ei toistaiseksi ole valvontaeläinlääkäriin virkaa, mutta näissä kunnissa yhteistoiminta-alueen muodostuminen on kesken). Valvontaeläinlääkäreistä 18 tekee ainoastaan valtion vastuulle kuuluvia valvontatehtäviä eli eläinten terveyden- ja hyvinvoinnin valvontaa. Muiden toimenkuvaan kuuluu lisäksi elintarvikevalvontaa, lihantarkastusta ja hallinnollisia tehtäviä. Joissakin viroissa eläinten terveyden- ja hyvinvoinnin valvonnan osuutta työajasta on lisätty viran perustamisen jälkeen.

Kokoaikaisten valvontaeläinlääkäreiden lisäksi valvontaa tekevät myös praktikkoeläinlääkärit tuntiperusteisesti. Vuoden 2011 resurssiselvityksen mukaan eläinten terveyden- ja hyvinvoinnin valvontaan oli varattu kaikkiaan yhteensä 54,3 htv:ta.

Valvontaeläinlääkäri kunnassa (kuntien lkm)

■ On	(238)
■ Virka auki	(41)
■ Ei	(16)
■ Muu järjestely tai YTA-alueen muodostuminen kesken	(9)

Kuva 2. Valvontaeläinlääkäritilanne 23.9.2013.

Valtion valvontatehtäviin kunnissa on tällä hetkellä varattu enemmän henkilötyövuosia kuin mihin varauduttiin eläinlääkintähuoltolain toimeenpanon yhteydessä tehdyllä määrärahalisäyksellä (huomioiden sekä valvontaeläinlääkäreiden tekemä että tuntiperusteisesti tehty työ). Valvontaeläinlääkäreille syksyllä 2012 suunnatun kyselyn sekä kunnallisten resurssien kartoituksen 2011 perusteella etenkin eläinten hyvinvoinnin valvonnassa on edelleen resurssivajetta ja valvontatyötä on ollut enemmän kuin mitä valvontaeläinlääkäreiden virkoja perustettaessa ajateltiin.

Valvontaosasto, Eläinten terveyden ja hyvinvoinnin –yksikkö

Kuntien eläinlääkintähuollon suunnitelmien tarkastaminen ja toteutumisen arviointi

ELÄINLÄÄKINTÄHUOLTOLAIN NOJALLA LAADITTUJEN KUNTIEN SUUNNITELMIEN TARKASTAMINEN JA TOTEUTUMISEN ARVIOINTI

Säädöspohja ja valtakunnallinen ohjelma

Eläinlääkintähuoltolaki (765/2009)

Kunnan suunnitelman tulee sisältää tiedot eläinlääkäripalveluiden tuottamistavasta, saatavuudesta, laadusta ja mitoituksesta sekä valvontaan kuuluvista tarkastuksista, näytteenotoista ja muista toimenpiteistä. Palveluiden mitoitusta suunniteltaessa on otettava huomioon yksityisten eläinlääkäripalveluiden tuottajien kunnan alueella tarjoamat palvelut.

Kunnan suunnitelmassa on otettava huomioon valtakunnallinen ohjelma ja alueellinen suunnitelma ja se on arvioitava ja tarkistettava tarvittaessa, kuitenkin vähintään kolmen vuoden välein. Aluehallintovirasto ohjaa kunnan suunnitelman laatimista sekä valvoo sen toteutumista.

Valtakunnallinen ohjelma eläinten terveyden ja hyvinvoinnin valvonnasta sekä kuntien järjestämistä eläinlääkäripalveluista (EHO) 2011-2014, päivitys vuodelle 2013:

Painopiste: Eläinten terveyden ja hyvinvoinnin valvontaa sekä eläinlääkäripalvelujen järjestämistä koskevien kuntien suunnitelmien tarkastaminen sekä suunnitelmien toteutumisen arviointi.

EHO on osa Ympäristöterveydenhuollon yhteistä valtakunnallista valvontaohjelmaa:
http://www.valvira.fi/ohjaus_ ja_valvonta/valvontaohjelmat/ymparistoterveydenhuolto

Vuoden 2013 suunnitelmien tarkastaminen

Kuntien tulee päivittää eläinlääkintähuollon suunnitelmansa viimeistään edellisen suunnitelman raportoinnin yhteydessä huomioiden valtakunnallisen ohjelman päivitys vuodelle 2013 sekä mahdollisuuksien mukaan edellisen vuoden suunnitelman toteutuminen.

Kuntien tuli tehdä eläinlääkintähuoltolain nojalla suunnitelmat vuoden 2011 loppuun mennessä eläinten terveyden ja hyvinvoinnin valvonnasta sekä eläinlääkäripalveluiden järjestämisestä (eläinlääkintähuollon suunnitelma). Kuntien tulee päivittää suunnitelmansa vuodelle 2013 päivitetyn valtakunnallisen ohjelman mukaisesti. Suunnitelmat tulee päivittää tarpeellisin osin, huomioiden vuoden 2012 suunnitelman toteutuminen, kunnassa tapahtuneet muutokset ja valtakunnallinen EHO ja erityisesti sen 2013 painopisteet.

Valvontaosasto, Eläinten terveyden ja hyvinvoinnin –yksikkö

Kuntien eläinlääkintähuollon suunnitelmien tarkastaminen ja toteutumisen arviointi

Suunnitelman päivityksen yhteydessä kunnat päivittävät myös resurssitarpeen kartoituksen

Vuoden 2011 suunnitelmiin sisältynyt kuntien eläinlääkintähuollon resurssitarpeen kartoitus oli ensimmäinen laatuaan. Arvioidut tiedot ovat sen suunnitelmien laatimisen jälkeen mahdollisesti tarkentuneet tai tarkentuvat suunnitelmien toteutusta arvioitaessa. Koska resurssitarvearvioiden kautta seurataan eläinlääkintähuollon resurssitilannetta myös valtakunnallisesti, on resurssitarpeen kartoitus syytä päivittää ainakin vuodelle 2013. Jatkossa resurssitarpeen kartoitusta ei ole välttämätöntä päivittää vuosittain, mikäli oleellisia muutoksia ei kunnassa ole tapahtunut.

Resurssitarpeen kartoitus vuodelle 2013 päivitetään siltä osin, kuin siinä on muutoksia tai tarkennuksia vuoden 2011 tilanteeseen ja 2012 suunnitelmaan nähden.

Vuoden 2012 suunnitelmien toteutumisen arviointi

Kunnat arvioivat suunnitelman toteutumista ja korjaavia toimenpiteitä liitteen 1 mukaisesti. Kunnat raportoivat suunnitelman toteutumisen eläinlääkäripalveluiden osalta erillisen taulukon mukaisesti (liite 2).

Kunnat arvioivat vuoden 2012 suunnitelmien toteutumista vuoden 2013 alussa ja raportoivat toteutumisen Aluehallintovirastolle maaliskuun 2013 loppuun mennessä.

LIITE 1 Kuntien eläinlääkintähuollon toteutumisen arviointi

LIITE 2 Eläinlääkäripalveluiden toimeenpanon arviointitaulukko (erillinen Excel-tili)

Valvontaosasto, Eläinten terveyden ja hyvinvoinnin –yksikkö

Kuntien eläinlääkintähuollon suunnitelmien tarkastaminen ja toteutumisen arviointi

---

LIITE 1

KUNTIEN ELÄINLÄÄKINTÄHUOLLON SUUNNITELMIEN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI

Kunnan tulee raportoida aluehallintovirastolle vuoden 2012 suunnitelman toteutumisen arviointi sekä toimenpiteet ja suunnitelmat mahdollisten puutteiden korjaamiseksi.

Suunnitelmien toteutumisen arviointi raportoidaan sanallisesti eläinlääkäripalveluiden, terveydenhuoltopalveluiden, eläinten terveyden ja hyvinvoinnin valvonnan sekä pätevyyden ja osaamisen varmistamisen osalta. *Kursiivilla ohjeellisesti kustakin kohdasta raportoitavat asiat, joiden lisäksi suunnitelman toteutumista voi raportoida muiltakin osin.*

Eläinlääkäripalvelut

Eläinlääkäripalveluiden saatavuus ja laatu

Huomioidaan myös yksityiset eläinlääkäripalvelut alueella eli onko eläinlääkäripalveluiden laatu ja saatavuus ollut suunnitellun mukaista huomioiden kunnan oma sekä yksityinen palveluntarjonta.

Terveydenhuoltopalvelut

Terveydenhuoltopalveluiden saatavuus

Eläinten terveyden ja hyvinvoinnin valvonta

*Epäilyyn perustuvien ja suunniteltujen tarkastusten toteutuminen ja loppuunsaattaminen
Valvontatehtävien esteetön hoitaminen mikäli kunnassa ei ole valvontaeläinlääkäriä.*

Pätevyyden ja osaamisen varmistaminen sekä valvontaeläinlääkäreiden perehtymisen tukeminen

Pätevän henkilöstön rekrytoiminen

Eläinlääkintähuollon henkilökunnan koulutussuunnitelman toteutuminen

Eläinlääkäripalvelujen toimeenpanon arviointi

Maksut (7)	Kunta täyttää	Kunnan kommentit	Perustelu
Klinikkamaksu	on/ei + €		Kunnan valvontaviranomisen on vahvistettava maksu
Maksullinen keskitetty yhteydenottopalvelu	on/ei + €		Kunnan valvontaviranomisen on vahvistettava maksu
Subventio	on/ei + tieto onko sama kaikissa yksikön kunnissa		Suosittelavaa tehdä päätös yhteistoiminta-alueella. Suositeltavaa kuntalaisten yhdencertaisen kohtelun sekä eläinsuojelullisiin takia.
Peruseläinlääkäripalvelu (9.1)			
Oma toiminta	vastaanottojen/eläinlääkäreiden lkm		
Yksityinen palvelu alueella	arvio määrästä		Kunnan tulee omaa toimintaa mitoitettaessaan huomioida yksityinen palvelu alueella. Mikäli kunta ei järjestä, tulee suunnitelmassa osoittaa, että palvelua on riittävästi tarjolla.
Terveydenhuoltopalvelut (9.2)			
Saatavissa kysyntää vastaavasti	on/ei		Käynti voitava varata alle kolmen viikon sisällä
Päivystys (9.3.2)			
Eriytetty	on/ei (aikataulu tai perustelu)		Lainsäädännön vaatimus. Poikkeaminen erityisin perustein tulee perustella A.Ville.
Keskitetty yhteydenotto	on/ei		Lainsäädännön vaatimus.
Maakunnan/seutukunnan alueella	Maakunta/seutukunta/pienempi alue		Lainsäädännön vaatimus. Tavoitteena vähintään maakunnan alue.
Päivystävien eläinlääkäreiden määrä	lkm		
Saatavuus ja laatu (9.4)			
Työnjako ajanvarausperusteisen ja kiireavun kesken	on/ei		
Saatavuus	riittävä/ei		Ei kiireinen apu viikon sisällä ja pääosa asiakkaista alle 60 km sisällä. Kiireinen: 90%:ssa tapauksista, alle 3 h ja matka alle 100 km (ei Kaimuu ja Lappi).
Yhteisvastaanotto	on/ei		Tavoitteena, mikäli maantieteellisesti mahdollista
Avustava henkilökunta	on/ei		Suosittelavaa erityisesti pieneläinten leikkauksissa.
Ostopalvelut (9.7)			
Laadunvalvonta	ostopalveluiden laatua valvotaan/ei		
Perustason ylittävä palvelu (9.8)			
Erikiseinlääkäripalvelut	oma toiminta/saatavilla alueella/ei		Kunta voi halutessaan järjestää.
Remissiomahollisuudet	sopimus/muutoin järjestetty/ei		Hevosten ja pieneläinten osalta kunnan tulisi pyrkiä turvaamaan perustasoa vaativampaa hoitoa vaativien potilaiden hoito.
Eläinlääkäripalveluiden käytön tilastointi (12.5)			Tilasto toimitettava AVlin vuosittain.
Virka-aika			
Sairaskäynnit, lkm	lkm		
Terveydenhuoltokäynnit, lkm	lkm		
Pieneläinvastaanottokäynnit, lkm	lkm		
Päivystys			
Sairakäynnit, lkm	lkm		
Pieneläinvastaanottokäynnit, lkm	lkm		

Sulussa oleva numero viittaa valtakunnalliseen EHO-ohjelmaan

